

“श्री.क्षेत्र णमोकार तीर्थ मालसाणे,
चांदवड जि. नाशिक” या धर्मक्षेत्राच्या
विकास आराखड्यास प्रशासकीय
मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: धक्षेवि २०२५/प्र.क्र.१८३/का-४
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
तारीख: ०२.०९.२०२६

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्र. तीक्षेवि-२०१५/प्र.क्र.६/का.१४४४,
दिनांक ०४ जुन २०१५.
- २) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्र. तीक्षेवि-२०१५/प्र.क्र.६/का.१४४४,
दिनांक १९ जुलै २०१६.
- ३) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्र. तीक्षेवि-२०१५/प्र.क्र.६/का.१४४४,
दिनांक ०२ फेब्रुवारी २०२२.
- ४) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्रमांक: धक्षेवि २०२४/प्र.क्र.१४/ का.४ ,
दिनांक १७.०२.२०२५.
- ५) विभागीय आयुक्त, नाशिक यांनी प्रधान सचिव,अल्पसंख्याक विकास विभाग यांना उद्देशून
लिहिलेले दिनांक १९.१०.२०२५ चे पत्र.
- ६) विभागीय आयुक्त, नाशिक यांनी प्रधान सचिव,अल्पसंख्याक विकास विभाग यांना
पृष्ठांकित केलेले दिनांक १९.१०.२०२५ चे पत्र.
- ७) जिल्हाधिकारी, नाशिक यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हास्तरीय कार्यकारी समितीच्या
दिनांक १५.१०.२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- ८) मा. मुख्य सचिव महोदय यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीच्या दिनांक ०९
डिसेंबर २०२५ रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- ९) मा. मुख्यमंत्री महोदय यांच्या अध्यक्षतेखालील शिखर समितीच्या दिनांक २३ डिसेंबर
२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

नियोजन विभागाच्या संदर्भाधिन क्रमांक १ येथील दिनांक ०४ जुन २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील तीर्थक्षेत्र, पर्यटनस्थळ परिसर विकास आराखडा अंतिम करणे व अंमलबजावणीसाठी धोरण/मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करण्यात आली आहेत. तसेच संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील दिनांक १९ जूलै २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये यातील काही तरतूदी/निकष याबाबत स्पष्टीकरणात्मक सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

२. नियोजन विभागामार्फत संदर्भाधीन दिनांक ०२ फेब्रुवारी २०२२ रोजी निर्गमित करण्यात आलेल्या शुद्धीपत्रकान्वये “अल्पसंख्याक लोकसमुहाकरीता धर्मक्षेत्र व परिसर विकास आराखडे याबाबतचे प्रस्ताव अल्पसंख्याक विकास विभागाकडून राबविण्यात येतील” अशी सुधारणा केलेली आहे. त्यामुळे राज्यातील अल्पसंख्याक लोकसमुहावी धर्मक्षेत्र व परिसर विकास आराखडे याबाबतचे प्रस्ताव अल्पसंख्याक विकास विभागाच्या अखत्यारीत येतात. हे प्रस्ताव हाताळताना नियोजन विभागाच्या दिनांक ०४ जून २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयातील कार्यपद्धतीचा अवलंब करणे आवश्यक आहे.

३. प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार स्थानिक पातळीवरील सर्व संबंधितांशी चर्चा करून विकास आराखडा व त्यास लागणारा निधी याचा आराखडा जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हास्तरीय कार्यकारी समितीने तयार करून तो मुख्य सचिव महोदयांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीस सादर करण्यात येतो. उच्चाधिकार समितीने मंजुरी दिलेल्या विकास आराखड्यास मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखालील शिखर समितीची मान्यता घेण्यात येते.

४. “श्री.क्षेत्र णमोकार तीर्थ, मालसाणे, चांदवड जि. नाशिक” या धर्मक्षेत्राच्या विकास आराखड्याबाबत विभागीय आयुक्त, नाशिक यांनी त्यांच्या संदर्भ क्र.५ व ६ येथील पत्रानवये अनुक्रमे रु.२९.९६ कोटी आणि रु.२३.२० कोटी असे एकूण रु.५३.९६ कोटी खर्चाचा प्रस्ताव अल्पसंख्याक विकास विभागास सादर केला होता.

५. विभागीय आयुक्त, नाशिक यांनी जिल्हास्तरीय कार्यकारी समितीची मान्यता घेवून प्रस्ताव शासनास सादर केला होता. सबूब, प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार सदर प्रस्ताव मा. मुख्य सचिव महोदयांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीच्या मान्यतेस्तव सादर करण्यात आला. मा. मुख्य

सचिव महोदयांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीच्या दिनांक ०९ डिसेंबर २०२५ रोजी झालेल्या बैठकीत सदर धर्मक्षेत्राच्या विकासकामासाठी रु. ३६.३५ कोटी इतक्या किंमतीच्या धर्मक्षेत्र विकास आराखड्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. तदनंतर दिनांक २३ डिसेंबर २०२५ रोजी मा.मुख्यमंत्री महोदय यांच्या अध्यक्षतेखालील शिखर समितीने सदर प्रस्तावास मान्यता दिलेली आहे.

६. विषयाधिन धर्मक्षेत्राच्या विकास आराखड्यास शिखर समितीने मान्यता दिलेली असल्याने सदर आराखड्याच्या कामास प्रशासकिय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

“श्री. क्षेत्र णमोकार तीर्थ मालसाणे, चांदवड जि. नाशिक” या धर्मक्षेत्राच्या विकासासाठी “परिशिष्ट-अ” येथे नमूद रु. ३६.३५ कोटी (अक्षरी रूपये छत्तीस कोटी पस्तीस लक्ष फक्त) इतक्या किंमतीच्या विकास आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. सदरहू मान्यता खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून देण्यात येत आहे:-

- i) “श्री. क्षेत्र णमोकार तीर्थ” या धर्मक्षेत्राच्या विकास आराखड्या अंतर्गत कामांची प्रत्यक्षात अंमलबजावणी करून घेण्यासाठी जिल्हाधिकारी, नाशिक यांना संनियंत्रण अधिकारी म्हणुन घोषित करण्यात येत आहे.
- ii) सदर कामासाठी कोणताही स्वतंत्र कर्मचारीवृद्ध उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही अथवा त्याबाबतचे मानधन / देयक अदा करण्यात येणार नाही.
- iii) परिशिष्ट-अ येथे नमूद विकासकामे जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी सादरीकरण केल्यानुसार संबंधित यंत्रणांकडून विहित कालमर्यादेत पूर्ण करून घ्यावेत.
- iv) परिशिष्ट-अ येथे नमूद रु. ३६.३५ कोटी किंमतीच्या कामांव्यतिरीक्त अन्य कोणत्याही अधिकच्या कामांचा समावेश करण्यात येवू नये.
- v) विकास आराखड्यातील कामांची द्विरुक्ती होणार नाही व सदर कामे अन्य शासकिय योजनेत प्रस्तावित अथवा मंजूर / प्रगतीत नाहीत याची खातरजमा संनियंत्रण अधिकारी यांनी करावी.

- vi) विकास आराखड्यातील संबंधित कामांसाठी आवश्यक प्राधिकरणांच्या पूर्व परवानग्या घेण्यात याव्यात.
- vii) सदर कामे करताना सर्व शासकिय नियमावलींचे तसेच वित्तीय नियमांचे आणि शासनाने निश्चित केलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- viii) विकास आराखड्यातील कामास व अंदाजपत्रकास सक्षम प्राधिकारी यांच्याकडून तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घ्याव्यात.
- ix) सदर आराखड्याचे अंमलबजावणी व संनियंत्रण करण्यासाठी नियोजन विभागाच्या दिनांक ०४ जून २०१५ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीचे तंतोतंत पालन करण्यात यावे.
- x) सदरहू विकासकामे ज्या संस्थेच्या मालकीच्या जागेवर करण्यात येणार आहेत अश्या कामासंदर्भात विश्वस्त संस्थेकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेणे बंधनकारक राहील. तसेच कामांची आवश्यक देखभाल व दुरुस्ती विश्वस्त संस्थेने करण्यासंदर्भात जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी संबंधितांसमवेत करारनामा करणे बंधनकारक राहील.
- xi) विकास कामांची भौतिक प्रगती तसेच निधीतून होणाऱ्या खर्चाची विवरणपत्रे “परिशिष्ट-ब” मध्ये नमूद केल्यानुसार कार्यान्वयीन यंत्रणेने दर महिन्यांच्या १० तारखेपर्यंत शासनास न चूकता सादर करावीत. तसेच काम पूर्ण झाल्यानंतर काम पूर्णत्वाचा दाखला आणि निधीबाबतची उपयोगिता प्रमाणपत्र न चूकता शासनास सादर करावे.
- xii) सर्व यंत्रणांनी प्रकल्पाची अंमलबजावणी प्रक्रिया त्वरित सुरु करावी. सर्व कामे ही कालबद्ध कार्यक्रम आखून विहित मुदतीत गुणवत्तापूर्वक पूर्ण करावीत तसेच सर्व कामांची गुणवत्ता चांगली ठेवावी.

२. सदर विकास आराखड्यासाठी होणारा खर्च हा “मागणी क्रमांक झेडई-१,२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२, समाज कल्याण २००, इतर कार्यक्रम (००) (००) (२०) अल्पसंख्याक लोकसमुहाकरीता धर्मक्षेत्र व परिसर विकास आराखडे योजना (कार्यक्रम) (२२३५ डी ३९१) ३१-सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशिर्षातर्गत उपलब्ध तरतूदीमधून करण्यात यावा.

३. सदर विकास आराखडा अंगलात आणताना या संबंधी उच्चाधिकार समिती तसेच शिखर समितीने दिलेल्या निर्देशांची तंतोतंत पालन करण्याची जबाबदारी जिल्हाधिकारी, नाशिक यांची राहिल.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२६०१०२१९००३०३२१४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मि. प. शेणॉय)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव/सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.मंत्री, अल्पसंख्यांक विकास, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव (सर्व)
७. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
८. मा.राज्यमंत्री (वित्त व नियोजन), मंत्रालय, मुंबई.
९. मा. संसद सदस्य/विधानसभा/विधान परिषद सदस्य (सर्व)
१०. मा. अध्यक्ष, जिल्हा परिषद,नाशिक
११. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, (सर्व)
१३. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र राज्य-१, मुंबई
१४. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र राज्य-२, नागपुर.

१५. पोलिस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१६. महाव्यवस्थापक, मध्य रेल्वे, मुंबई.
१७. विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग, नाशिक.
१८. जिल्हाधिकारी नाशिक.
१९. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक.
२०. पोलिस अधिक्षक (ग्रामीण), नाशिक
२१. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग नाशिक
२२. अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग नाशिक
२३. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (स्थापत्य/विद्युत) नाशिक
२४. जिल्हा नियोजन अधिकारी, नाशिक.
२५. निवड नस्ती(कार्यासन-४)

परिशिष्ट - अ

“श्री. क्षेत्र णमोकार तीर्थ मालसाणे, चांदवड जि. नाशिक विकास आराखडा”

अ.क्र.	कामांचा तपशिल	अंदाजपत्रकीय किंमत (रु. लाखात)	अंमलबजावणी यंत्रणा
टप्पा - १			
१)	णमोकार तीर्थ मालसाणे येथे कॉक्रीट रस्ता तयार करणे ता. चांदवड जि. नाशिक (लांबी=१००४ Rmt)	९६५.००	कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम (पुर्व) विभाग, नाशिक
२)	णमोकार तीर्थ मालसाणे येथे संरक्षक भिंत चे बांधकाम करणे ता. चांदवड जि. नाशिक (लांबी= ९६०.०० Rmt)	२८९.००	
३)	णमोकार तीर्थ मालसाणे येथे नौकानयन चे बांधकाम करणे ता. चांदवड जि. नाशिक	५५०.००	
४)	हेलीपॅड ची व्यवस्था करणे.	८५.००	
५)	ओपन पार्किंग चारचाकी व दुचाकी व व्हीव्हीआयपी पार्किंग करिता.	१२०.००	
६)	स्वच्छेतेसाठी राबवण्यात येणाऱ्या उपाय योजना	१९७.००	
७)	महावितरण विभागाची वीज पुरवठा यंत्रणेचे बळकटीकरण करणे.	२२०.००	
एकूण		२४२६.००	
टप्पा - २			
८)	टँकरद्वारे पाणीपुरवठा आणि सिंटेक्स वॉटर टँक बसवणे	१८५.००	ग्रामीण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद नाशिक
९)	४५० युनीट टॉयलेट ब्लॉकची स्वच्छता सेवे सह उभारणी करणे.	१७९.००	
१०)	विद्युतीकरण, सी सी टी व्ही, साऊड सिस्टिम, नियंत्रण कक्ष इ. बाबींकरीता.	४००.००	
११)	मुख्य कार्यक्रमाच्या ठिकाणी बैठक व्यवस्था करणे.	२०.००	
१२)	जमिनीचे सपाटीकरण करणे व अनुषंगिक कामे करणे.	२००.००	
१३)	तात्पुरते वैद्यकीय युनिट स्थापना आणि इतर अनुषंगनिक खर्च	२५.००	

अ.क्र.	कामांचा तपशिल	अंदाजपत्रकीय किंमत (रु. लाखात)	अंमलबजावणी यंत्रणा
१४)	आकस्मित निधी	२००.००	जिल्हा नियोजन अधिकारी
	एकूण	रु. १२०९	
	टप्पा १ + टप्पा २		रु. ३६३५.००

परिशिष्ट - ब (विवरणपत्र-१,२ व ३)

“श्री. क्षेत्र नाशिक तीर्थ मालसाणे, चांदवड जि. नाशिक विकास आराखडा”

विवरणपत्र - १ (भौतिक उद्दिष्टज्ञे)

आराखड्यातील एकूण कामांची संख्या	प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेल्या कामांची संख्या	प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणे बाकी असलेल्या कामांची संख्या	कार्यारंभ आदेश देण्यात आलेल्या कामांची संख्या	अंदाजपत्रक स्तरावरील कामांची संख्या	निविदा स्तरावरील कामांची संख्या	पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७

जिल्हाधिकारी, नाशिक तथा “संनियंत्रण अधिकारी”

विवरणपत्र- २ (भौतिक उद्दिष्ट्ये)

अ.क्र.	कामाचे नाव	कामाची कार्यान्वयीन यंत्रणा	कामासाठी मजूर निधी	कामासाठी आतापर्यंत उपलब्ध करून दिलेला निधी	कामासाठी आतापर्यंत झालेला खर्च	काम पूर्ण करण्याचा दिनांक	काम पूर्ण झाल्याची टक्केवारी
१	२	३	४	५	६	७	८

जिल्हाधिकारी, नाशिक तथा “संनियंत्रण अधिकारी”

विवरणपत्र- ३ (आर्थिक उद्दिष्ट्ये)

अ			ब		
आराखड्यास प्रशासकीय मान्यतेचा दिनांक व त्यानुसार मंजूर आराखड्याची एकूण किंमत	आराखड्यासाठी आतापर्यंत एकूण वितरीत निधी	आराखड्यासाठी आतापर्यंत एकूण वितरीत निधीपैकी झालेला एकूण खर्च	आराखड्यासाठी सन २०२३-२४ मध्ये एकूण अर्थसंकल्पित तरतूद	आराखड्यासाठी सन २०२४-२५ मध्ये एकूण अर्थसंकल्पित तरतूद	आराखड्यासाठी सन २०२५-२६ मध्ये एकूण अर्थसंकल्पित तरतूद
१	२	३	४	५	६

जिल्हाधिकारी, नाशिक तथा “संनियंत्रण अधिकारी”